

НАД МЛАДИЋИМА ЈЕ СИЈАЛО СУНЦЕ

рекао сам
више пута сам
пришапнуо:
усред шуме
тече ријека
усред ријеке
теку овце,
понављао сам вам
на ухо, младићи
моји младићи,
које нађох
у винограду,
брали сте грожђе
а ја лежах
и гледах вас,
младићи моји,
моје тијело
се појављиваше
са вашом љепотом
па ми не вјеровасте
што говорих
о овцама, о шуми
гдје сам био
и гдје вас
угледах
младићи
о, младићи
притрчах
али лоза
има тајну
што расте
у дјевојкама,
говорили сте
као да се
браните

али
шапутах:
лоза воли и
сунце,
снажна мушкарца,
вашом кожом
су одјевене
њене бобице,
говорио сам
као да увјеравам
а шта могу
морадох показати
сунце
лијепим очима,
што их опазих
међ овцама
не, не
показиваху
младићи
и још не отвараху
дланове:
а шта овце
а шта море

које имаш у срцу,
а шта шума,
љутили су се
и бирали
сочно грожђе
младићи,
ускоро заћутах
младићи
али ви сте сунце
ви сте шума
и срце,
нуђах им
и пружах
кожу
која се скупљала
у врело,
која се скупљала
у небо

ој, младићи враголасти
погледали су
у небо
ој, под њима се отворила
земља
и дотицао
поток
о, младићи
вјерујте, вјерујте
погледајте сунце,

своје лице
само погледајте,
како се на њем
шетају овце
и погледајте шуму,
што се отвара
и сужава
у ријеку

о, младићи
вјерујте, вјерујте
али кожа је
дјевојачка,
приближавали су се
од дјевојака
од сунца
од лозе
ваша, младићка
моја, говори смрека
међ стадом оваца
шта говорим, младићи
како, ипак како се
извитоперују
и стапају
са сунцем
с овцом, с ријеком
шта потом нисмо изабрани
о, младићи
изабрани сте,
изабрани сте
повезала нас је
земља,
зато сте изабрани
а ја не изабирем
и ви не изабирете
и смрека не изабире,
зато, зато младићи
отворите кожу
зауоставите срце
и оставите лозу
зато, младићи, зато
да ли примјећујете вино
које пијем
док говорим,
да ли опажете,
ипак залазимо у траву,
младићи
а зашто у траву,
одговарају,
ипак зашто у траву
могли смо
међу лозе,
међу овце

младићи, младићи, пођимо
да ли ме чујете
чујете ли
како шапуће шума,
како шапуће ријека
и овца,
чујете ли ријечи
сунца
отворите дланове
кожа је наборана
младићи, младићи
отворите дланове
кожа је наборана
младићи, младићи
још даље,
у траву,
на пољану
гдје нема сјенке, сјенке
за први пут

па неће бити први пут
тупкају
и гледају шуму
добро је, добро је
погледајте шуму
на сунцу
и ријеку
и овце, младићи
у траву
трава, младићи
пољана
на пољану
затегнуту кожу,
и овцу,
легнимо, младићи
како је лијепо
како висока трава
како јасан вјетар
како се блиста
како срце спи,
о, погледајте га
у трави
поред нас,
испружено и
голо,
па наги смо
о,
дођосмо брати
лозу
признају младићи
и скривају кожу
која се све више отвара,
та голи смо,

голи смо, младићи
отворимо се,
да нас не изненади сунце,
да нас не отјера смрека,
потражимо ситну овчицу
која лови ријеку,
можемо ходати
о, пођимо на другу
страну
винограда,
који има дјевојку
трава ће поћи с нама
и на другој страни
наћи ћемо оно
у чем ћемо лежати наги
добро је, добро
младићи, само већ заједно
заједно смо,
осјећате ли дјевојке
осјећате ли груди,
што вам их дајем
и полажем у наручје,
осјећате ли дијете
које расте од сунца
и пасе
на овчици
на смреки,
на лози
младићи, о младићи
ходимо, ходимо
па ходимо,
мада лежимо,
па гледамо сунце
иако гледамо ријеку
премда шуму
и овцу
кожа,
отворена кожа је
и смрека
и ријека,
говоре младићи,
и сунце,
и виноград
потврђујем
и покрај нас
леже на сунцу
наге дјевојке
без крила
о, сунце
о, смреко
ја сам наг
ја сам поново наг
ја се изнова шећем

по шуми
и сусрећем поља
о, шумо
о, поље
о, траво

ЈА САМ СЕ ЗАУЗЕО ЗА ЖИВОТ

добро сте чули,
ја сам био онај
који се заузео
за живот

шта затим —
ако још не бијох зрео
и не знадох
шта желим, —
то још не значи
да нису знале
смреке,
које нису очајавале,
док украј њих пролазих
сагнуте главе

ускоро се већ
заситих
шетњи
по шумама,
камо се скрих,
а смреке су се
и даље
сагињале
и спуштале
своје врхове
баш до мојих дланова
и дуго је трајало,
прије но што сазнадох
зашто устрајавају
сада ходам
по шуми
и смреке ми
једу
из руку
и зашто се затим
не бих одушевљавао
животом

НИ ЗА ЈЕДНУ СТВАР НИСАМ

заправо нисам
ни за једну ствар,
на овоме мјесту
то признајем,
ја не чиним ништа друго
на овом свијету
него сједим код куће
у топлом,
затим понекад
скочим до стола
и нешто запишем,
ништа друго не отпочињем
и најгоре је
што тренутно ни тиме
не овладавам,
патим јер ме буквално
уништава

могу повјерити случај
с овцама:
радостан их се сјећам,
замишљам
како им вучем
задигнуте репове
да би се хитрије
плодиле,
а шта се догоди:
опет су овце само оне
које задижу репове
и договарају се,
саме се потезу
за репове
и само оне блеје,
док се као луде
плоде по мојим пјесмама

ДА ЛИ МИ ЈЕ КЊИГА УСПЈЕЛА

не смијем написати
ни ријечи,
у свакој књизи се
појави страна
која ме пусти да чекам,
као да је све овисно од ње

чујете ли
чујете ли

ја чујем
ја чујем пјесме
које сам написао

чујете ли
како пјевају женске
и мушкарци,
чујете ли смреке,
чујете ли овце,
чујете ли
како умилно пјевају
боровнице
чујете ли
како понављају
моје пјесме

Биљешна о пјеснику

Милан Клеџ је рођен 1954. године у Љубљани. Бави се писањем поезије, прозе и драма. Спада међу истакнутије словеначке пјеснике млађе генерације.

Књиге пјесама: Марожа (1976), Креснице (Свици, 1978), Над дечки сије сонце (Над младићима сија сунце, 1980), Тавла (1981), Песми (Пјесме, 1983. заједно с Јашом Злобецом).

Драме: Виноград, Часи се спремињају (Времена се мијењају) и Полка, изведена у експерименталном позоришту Глеј 1981. године.

Превео са словеначког:

Шпиро Матијевић